

ICOMOS व युनेस्कोचे तज्ञ यांच्या प्रवास  
आणि वास्तव्याच्या खर्चाच्या अंदाजपत्रकास  
प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन**  
**पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**  
**शासन निर्णय क्रमांक: पुवसं-२०२४/प्र.क्र.२२२/सां.का.३**  
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,  
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२  
दिनांक : २३ सप्टेंबर, २०२४

**वाचा :** १) शासन पत्र, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग संकीर्ण-८२२२/प्र.क्र.४१३/सां.का.४,  
दि.०२.०९.२०२४.

२) संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.  
तंत्र २०२४/युनेस्को-तज्ञ भेट अंदाजपत्रक/२७९२ दिनांक २०.०९.२०२४.

**प्रस्तावना:-**

भारतातील मराठा लष्करी स्थापत्य (Maratha Military Landscape of India) या संकल्पनेतर्गत महाराष्ट्रातील किल्ल्यांना युनेस्कोचे जागतिक वारसा नामांकन मिळण्यासाठी शासनाकडून कार्यवाही सुरु आहे. भारतातील मराठा लष्करी भूप्रदेश संकल्पनेअंतर्गत नामांकन मिळविण्याच्या कार्यवाहीत महाराष्ट्रातील रायगड, राजगड, प्रतापगड, पन्हाळा, शिवनेरी, लोहगड, साल्हेर, सिंधुदुर्ग, सुवर्णदुर्ग, विजयदुर्ग, खांदेरी किल्ला व तामिळनाडूतील जिंजी या किल्ल्यांचा समावेश आहे. भारतातील मराठा लष्करी भूप्रदेश या जागतिक वारसा नामांकनाकरीता युनेस्को जागतिक वारसा केंद्र, फ्रांस यांना प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे. सदर प्रस्तावाची तांत्रिक पडताळणी करण्याकरिता ICOMOS व युनेस्कोचे तज्ञ श्री. ह्वार्जोंग ली (कोरिया) दि.२४.०९.२०२४ ते दि.०९.१०.२०२४ या कालावधीत भारतास भेट देणार आहेत. यानुषंगाने संदर्भ क्र. १ अन्वये सदरील कार्याकरिता “आजादी का अमृत महोत्सव” कार्यक्रमातर्गत रु. २.०० कोटी इतका निधी मंजूर झाला आहे. त्यानुसार सदर तज्ञांच्या भेटीचा प्रवास खर्च व वास्तव्याचा खर्चाच्या रु.१,५७,०९,९५०/- इतक्या रकमेच्या ढोबळ अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याची विनंती संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांनी संदर्भाधीन क्र.२ अन्वये केली आहे. त्यानुसार ICOMOS व युनेस्कोचे तज्ञ यांच्या भेटीचा प्रवास खर्च व वास्तव्याचा खर्चाच्या रु.१,५७,०९,९५०/- इतक्या रकमेच्या ढोबळ अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन निर्णय :-**

या शासन निर्णयान्वये ICOMOS व युनेस्कोचे तज्ञ यांच्या भेटीचा प्रवास खर्च व वास्तव्याचा खर्चाच्या रु.१,५७,०९,९५०/- (अक्षरी एक कोटी सत्तावन्न लक्ष एक हजार नऊशे पन्नास मात्र) इतक्या रकमेच्या ढोबळ अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. याबाबतच्या खर्चाचा तपशिल सोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट - अ** मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे आहे.

०२. सदर कामे आवश्यक त्या विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून करण्यात यावीत.
०३. सदर कामावरील खर्च “मागणी क्र.झेड्डी-०२, २२०५ कला व संस्कृती, १०२ कला व संस्कृती प्रचालन, (१३) स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव (१३) (०१) स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवांतर्गत कार्यक्रम (कार्यक्रम) (२२०५ ३७३३), ५०, इतर खर्च” या लेखाशिर्षाखाली त्या-त्या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.
०४. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांना यासाठी नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधित्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे .
०५. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांनी सदर कामे पूर्ण झाल्यानंतर त्यावरील खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२४०९२३१८२२०२२६२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

( नंदा राऊत )

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. उप सचिव (सां.का.३) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
६. अवर सचिव (सां.का.४), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
८. महालेखापाल-२, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
९. महालेखापाल-१, (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१०. महालेखापाल-२, (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१२. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवड नस्ती, सां.का.३

## परिशिष्ट - अ

THE ICOMOS MISSION EVALUATION TEAM VISIT EXPENSES						
Sr. No	Perticulars	No. of people	No. of Rooms	No. of Nights	Rate ₹	Total ₹
1	Hotel, New Delhi	1	1	1	15,000	15,000.00
2	Hotel in Mumbai	10	10	1	15,000	1,50,000.00
3	Puducherry, Palaice De Mahe	10	10	1	12,000	1,20,000.00
4	Chennai Aero-city hotel	10	10	1	8,000	80,000.00
5	Taalish Hotel	10	10	1	15,000	1,50,000.00
6	Chavni resort at Lohagad base	10	10	1	15,000	1,50,000.00
7	Oxford Golf Resort	10	10	3	8,500	1,27,500.00
8	Marriott, Panchgani	10	10	1	12,000	1,20,000.00
9	Athvan Matichi resort	10	10	1	12,000	1,20,000.00
10	Windmill resort, Malvan	10	10	2	7,500	1,50,000.00
11	Mumbai Hotel	4	4	2	15,000	1,20,000.00
12						
13	Cars	5	Km	2,500.00	40	5,00,000.00
14	Delhi - Mumbai	2		15,000.00		30,000.00
	Mumbai - Chennai	8		12,000.00		96,000.00
	Chennai - Mumbai	8		12,000.00		96,000.00
	Goa - Mumbai	8		15,000.00		1,20,000.00
15	Lunch/ Dinner/ Water etc.					10,00,000.00
16	Prints, Stationary, banners, etc.					2,50,000.00
17	T Shirts/ caps/ badges, etc.					50,000.00
18	Helicopter ride					75,00,000.00
19	Hall rent for community dialogue					3,00,000.00
20	Cleaning and Awareness drive					1,20,000.00
21	Temporary exhibits at each fort					1,00,000.00
22	Cultural Program at Raigad and Sidhudurg					2,20,000.00
23	Souvenirs - Shivrai/ Hon/ Mavala statue, etc.					90,000.00
24	Publication on Maratha Military Landscape					5,00,000.00
25	Exhibition expenses					20,00,000.00
	TOTAL					1,42,74,500.00
	Contingencies 10%					11,41,850.00
-	GRAND TOTAL					1,57,01,950.00

\*\*\*\*\*